

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	1416206894
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1416206894.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu L. B., s miestom podnikania D. P., D. P. XXX, proti žalovanej U. L. X., narodenej XX. R. XXXX, bytom Z., L. XA, I., zastúpenej Mgr. Evou Braxatorisovou, Bratislava, Trenčianska 17, o ochranu osobnosti a o vzájomnej žalobe žalovanej, že žalobca porušil práva a povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o ochrane spotrebiteľa, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 9C/511/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. februára 2022. č. k. 10Co/136/2019-366, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovanej o d m i e t a.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“) dňa 30. októbra 2015 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť odstrániť písomné recenzie rekreačného zariadenia Chata Slaná Voda zo stránok www.google.sk a www.ubytovanienaslovensku.sk, pričom zároveň žiadal, aby sa žalovaná na daných webových stránkach aj ospravedlnila za zverejnenie nepravdivej a expresívnej recenzie. Žalovaná sa vzájomnou žalobou domáhala určenia, že žalobca ako prevádzkovateľ Chaty Slaná Voda, porušil práva a povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 250/2007 Z. z o ochrane spotrebiteľa a to § 3 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. b), § 4 ods. 8 a § 18, čím poškodil jej práva, a uloženia povinnosti žalobcovi zaplatiť jej titulom porušenia práv a povinností vyplývajúcich zo zákona č. 250/2007 Z. z o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov sumu 600 eur.

2. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom č. k. 9C/511/2015-231 z 6. augusta 2018 v celom rozsahu vyhovel žalobe žalobcu (výroky I. až IV.), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok V.), konanie o vzájomnej žalobe žalovanej v časti, ktorou žiadala priznanie práva uverejniť rozsudok na náklady žalobcu zastavil, nakoľko v tejto časti žalovaná zobrala vzájomnú žalobu späť (výrok VI.), pričom žalobcovi v zastavujúcej časti priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok VII.) a vo zvyšku vzájomnú žalobu žalovanej zamietol (výrok VIII.) a žalobcovi voči

žalovanej priznal nárok na náhradu trov v konaní o vzájomnej žalobe v plnom rozsahu (výrok IX.).

2.1. Vo vzťahu k vzájomnej žalobe žalovanej súd prvej inštancie uviedol, že v časti argumentácie žalovanej týkajúcej sa hygienických podmienok pri poskytovaní požadovaných služieb odkazuje na zdôvodnenie rozsudku v časti kvality a hygieny žalobcom poskytnutých služieb, keď tomu, že chata má úroveň a spĺňa príslušné kritériá nasvedčuje aj skutočnosť, že sa v nej organizujú detské a mládežnícke stretnutia a tábory, aj z ktorého dôvodu chata musí spĺňať prísne kritériá. K argumentácii žalovanej týkajúcej sa nemožnosti podať reklamáciu súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná túto skutočnosť v konaní nepreukázala. Podľa názoru súdu prvej inštancie z toho, že žalovaná si pri omeškaní sa personálu s podávaním večere zavolała žalobcu, a na túto okolnosť sa údajne sťažovala, bez ďalšieho nemožno vyvodit', že sa jednalo o reklamáciu. Za predpokladu, že je tomu tak, ako tvrdí žalobkyňa, teda že mienila podať reklamáciu, ale jej to nebolo umožnené, mala možnosť túto skutkovú okolnosť preukázať inak, to však neurobila. Súdu prvej inštancie v tomto smere žalovaná nepredložila žiadny dôkaz. Až z predloženej reklamácie by mal súd možnosť zistiť rozsah a obsah žalovanou tvrdených skutočností. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebol predložený takýto dôkaz, pričom v tomto smere zaťažovalo dôkazné bremeno žalovanú, teda podstatný dôkaz preukazujúci, že v zariadení žalobcu jej skutočne neboli poskytnuté služby v zodpovedajúcej kvalite, súd nemohol posúdiť, či vzájomný návrh žalovanej je opodstatnený a dôvodný, a teda či žalobkyni vzniklo právo na požadované určenie a finančné zadost'učinenie titulom porušenia jej práv ako spotrebiteľa. Vo vzťahu k obsahu predmetnej vzájomnej žaloby, ani v opísaní rozhodných skutočností žalobcom súd prvej inštancie nezistil také skutočnosti, na základe ktorých by bolo dôvodné prijať záver, že sú urážlivé a že aj v tejto súvislosti má nárok na požadované určenie. Súd prvej inštancie napokon uviedol, že v konaní nebola preukázaná ani žiadna taká skutočnosť, na základe ktorej by bolo dôvodné uzavrieť, že konanie žalobcu vo vzťahu k žalovanej bolo v rozpore s dobrými mravmi.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom č. k. 10Co/136/2019-366 z 24. februára 2022 pripustil čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom a rozsudok súdu prvej inštancie v časti uloženia povinnosti odstrániť písomnú recenziu zo stránky www.ubytovanienaslovensku.sk zrušil a konanie zastavil (výrok I.), rozsudok súdu prvej inštancie v žalobe vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietol (výrok II.), v časti o zamietnutí vzájomnej žaloby rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok III.), odvolanie žalovanej proti časti o zastavení konania o jej vzájomnej žalobe, ktorou žiadala o priznanie práva uverejniť rozsudok na webovom sídle www.slanavoda.sk na náklady žalobcu odmietol (výrok IV.) a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok V.).

4. Odvolací súd uviedol, že v priebehu odvolacieho konania zbral žalobca svoju žalobu v časti uloženia povinnosti odstrániť písomnú recenziu zo stránky www.ubytovanienaslovensku.sk (výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie) späť s odôvodnením, že uvedená webová stránka už v súčasnosti neexistuje, a preto odstránenie recenzie žalovanej z nej nie je možné. Žalovaná s týmto čiastočným späťvzatím žaloby súhlasila a na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie v nej zastavil. S nesporným zistením, že stránka www.ubytovanienaslovensku.sk nie je dostupná a v súčasnosti už neexistuje súvisí aj rozhodnutie odvolacieho súdu o odvolaní žalovanej proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým vyhovel žalobe žalobcu a žalovanej uložil vo výroku IV. povinnosť ospravedlniť sa písomnou recenziou s konkrétnym textom na tejto webovej stránke. Odvolací súd k danému uviedol, že odvolanie žalovanej je v tejto časti dôvodné, nakoľko takýto výrok rozhodnutia je nevykonateľný, keďže žalovanej nie je možné uložiť povinnosť, ktorá je objektívne nesplniteľná a preto rozsudok súdu prvej inštancie v časti jeho výroku IV. zmenil a žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

4.1. Po zopakovaní dokazovania v relevantnom rozsahu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovanej voči žalobe vyhovujúcej časti rozsudku, ktorou jej bola uložená povinnosť odstrániť z webovej stránky google.sk jej písomnú recenziu týkajúcu sa Chaty Slaná Voda a tiež povinnosť ospravedlniť sa na uvedenej webovej stránke písomnou recenziou týkajúcou sa Chaty Slaná Voda v znení požadovanom žalobcom (výroky I. a III. súdu prvej inštancie) je dôvodné. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto v tejto časti zmenil a žalobu žalobcu zamietol. Odvolací súd vec právne posúdil podľa rovnakých zákonných ustanovení ako súd prvej inštancie, prijal však iný záver, a to, že predmetná, vyššie uvedená recenzia žalovanej na stránke google.sk, ktorou hodnotila svoj pobyt v Chate (vo vlastníctve a prevádzke

žalobcu), popísala svoju skúsenosť s Chatou a vyjadrila nespokojnosť s poskytnutými službami, nie je spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti žalobcu, a preto je žaloba žalobcu nedôvodná. Odvolací súd uviedol, že žalovaná v recenzii opísala skúsenosť z pobytu v Chate Slaná Voda tak, ako ju vnímala ona a negatívne hodnotila poskytnuté služby, čo je jej právo. Predmetom jej recenzie bola Chata Slaná Voda a osobný názor žalovanej na služby poskytnuté práve jej týmto zariadením vyplývajúci z jej skúsenosti, a nie hodnotenie osoby žalobcu, ktorého meno ani len neuviedla. Žalovaná má právo napísať negatívnu recenziu na zariadenie v ktorom strávila dovolenku, ak nebola s poskytnutými službami spokojná a žalobcu nemožno stotožňovať s jeho zariadením, ktoré prevádzkuje. Odvolací súd uzavrel, že celkovo je nespokojnosť žalovanej s poskytnutými službami v Chate Slaná Voda odôvodnená a jej negatívna recenzia vychádza z jej osobných skúseností, má reálny základ a nevidí žiadny dôvod na to, aby žalovanej nariadil jej odstránenie a už vôbec žiadny na zverejnenie ospravedlnenia.

4.2. Vo vzťahu k výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zastavení konania o vzájomnej žalobe v časti, ktorou žalovaná žiadala priznať právo uverejniť rozsudok na webovom sídle www.slanavoda.sk na náklady žalobcu (výrok VI. rozsudku súdu prvej inštancie), odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovanej proti zastavujúcemu rozsudku súdu prvej inštancie nespĺňa náležitosti riadneho odvolania podľa § 363 CSP, pretože v ňom úplne absentujú odvolacie dôvody vymedzené v § 365 ods. 1 CSP, ktoré sú obligatórnou náležitosťou odvolania a preto odvolací súd jej odvolanie v tejto časti podľa § 386 písm. d) CSP odmietol. Žalovaná ani v odvolaní a ani do uplynutia lehoty na podanie odvolania neuviedla, z akých dôvodov považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania o jej vzájomnej žalobe v časti, ktorou žiadala priznať právo uverejniť rozsudok na webovom sídle www.slanavoda.sk na náklady žalobcu, za nesprávne, teda v čom konkrétnom vidí nesprávnosť tohto rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie.

4.3. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti o zamietnutí vzájomnej žaloby (výrok VIII.) potvrdil ako vecne správny a odvolacie námietky žalovanej vyhodnotil za nedôvodné, pričom sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožnil s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie vzájomnú žalobu žalovanej zamietol, osvojil si ich a v podrobnostiach na ne poukázal (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel totiž k záveru, že súd prvej inštancie zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 191 ods. 1 CSP dospel k správne právnemu záveru, že žalovaná neuniesla na svoje tvrdenia o porušení jej spotrebiteľských práv žalobcom dôkazné bremeno a žiadnym relevantným dôkazom ich nepreukázala. Konštatoval, že žalovaná ani v odvolaní neuviedla žiadne také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správne závery súdu prvej inštancie. Ak žalovaná v odvolaní vyjadrila nesúhlas s tým, že na ňu súd prvej inštancie presunul dôkazné bremeno ohľadom jej reklamácie, hoci povinnosť prijať a vybaviť reklamáciu má podľa zákona žalobca, ktorý sa jej reklamáciou odmietol zaoberať a konflikt vyhodnotil ako nedorozumenie, odvolací súd s jej argumentáciou nesúhlasil. Poznamenal, že ako správne uviedol už súd prvej inštancie, z toho, že sa sťažovala na omeškanie večere, resp. nesprávny počet pripravených porcií, nie je možné bez ďalšieho vyvodit', že malo ísť o reklamáciu. Ak namietala záver súdu prvej inštancie, že nepreukázala nemožnosť podať reklamáciu (že si nezaobstarala doklad o reklamácii, a že neuplatnila reklamáciu po dovolenke písomne), a to s opätovným poukazom na to, že ju žalobca ignoroval a nemala žiadnu možnosť domôcť sa svojich práv a zároveň namietala nesprávne vyhodnotenie dôkazov a súdu prvej inštancie vytkla, že priznal váhu len tvrdeniam žalobcu, ani s touto námietkou odvolací súd nesúhlasil. Žalovaná nepreukázala, že by reklamáciu podala, že ju chcela podať, ani že by jej v jej podaní bránil žalobca. Odvolací súd uviedol, že splnenie si dôkaznej povinnosti v súvislosti s tvrdeným porušením jej spotrebiteľských práv musí mať určitú kvalitu a nemožno sa mu vyhnúť len samotným tvrdením, že žalobca jej údajne neumožnil právo uplatniť reklamáciu, ani poukazom na to, že (zjednodušene povedané) bola hlavne na dovolenke, a preto nedostatky a nekvalitu nefotila a nenatáčala. Ak totiž svoju vzájomnú žalobu založila na tvrdení, že žalobca porušil jej práva spotrebiteľa, bola povinná to preukázať relevantnými dôkazmi, čo neurobila, a preto nemohla byť so vzájomnou žalobou úspešná.

4.4. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Úspech strán i ich neúspech v spore vyhodnotil odvolací súd za v zásade rovnaký, a preto žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal. Konštatoval, že v posudzovanej veci nastala situácia, že konanie o žalobe žalobcu bolo v časti zastavené z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom a vo zvyšku bola jeho žaloba zamietnutá. Keďže čiastočné zastavenie konania zaviniť žalobca tým, že zobral svoju žalobu v časti späť, odvolací súd vyhodnotil čiastočné zastavenie konania za jeho neúspech. Vzhľadom na to, že bol so

zvyškom žaloby neúspešný, prijal odvolací súd záver, že v konaní o žalobe žalobcu mala žalovaná plný úspech a žalobca plný neúspech. Žalovaná podala vzájomnú žalobu, konanie o ktorej bolo v časti zastavené z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby žalovanou a vo zvyšku bola jej vzájomná žaloba zamietnutá. Čiastočné zastavenie konania zavinila žalovaná tým, že zobrala svoju vzájomnú žalobu v časti späť, a preto odvolací súd vyhodnotil toto čiastočné zastavenie konania za jej neúspech. Keďže bola aj so zvyškom vzájomnej žaloby neúspešná, prijal odvolací súd záver, že v konaní o vzájomnej žalobe žalovanej mal žalobca plný úspech a žalovaná plný neúspech. Úspech a neúspech v spore vyhodnotil odvolací súd za v zásade rovnaký, a preto rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu vo výrokoch o zamietnutí vzájomnej žaloby a náhrady trov konania podala dovolanie žalovaná z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

6. Vo vzťahu k výroku o zamietnutí jej vzájomnej žaloby dovolateľka svoje dovolanie založila na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f). Uviedla, že súdy oboch inštancií zhodne uvádzali, že ak by dovolateľka chcela podať reklamáciu, podala by ju po dovolenke písomne alebo by podala sťažnosť na SOI (bod 50. rozsudku súdu prvej inštancie a bod 46. rozsudku odvolacieho súdu). Podľa dovolateľky je takéto odôvodnenie zjavne svojvoľné, keďže nemá oporu v spise a ani v zákone. Dovolateľka uviedla, že reklamácia predstavuje vytknutie väd tovaru alebo služby, pričom na jej platnosť a účinnosť sa nevyžaduje písomná forma. Spotrebiteľovi sa zakazuje podľa § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ukladať povinnosti bez právneho dôvodu, pričom táto požiadavka platí aj pre súdy. Je bežné, že spotrebiteľ na svoje práva rezignuje, ak predávajúci vytvorí prekážku pre ich uplatnenie a uspokojí sa napr. tým, že napíše negatívnu recenziu. Účinky porušenia povinnosti žalobcu však nečinnosťou spotrebiteľa nezanikajú. Ak preto dovolateľka potom, čo žalobca pokračoval v porušovaní svojich povinností uplatnila vzájomnú žalobu a poukázala na všetko, čo žalobca vo vzťahu k jej osobe porušil, nemožno tvrdiť, že sa dôkazné bremeno presúva na dovolateľku. Podľa dovolateľky z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca si bol vedomý uplatnenia reklamácie, nakoľko žalobca v nej uviedol, že „že žalobkyňa považoval za typ notorického sťažovateľa, ktorý chce len získať zľavu, konflikt vyhodnotil ako nedorozumenie a situáciu ďalej neriešil, personálu pokynul, aby ďalej pracovali.“ Poukázala na to, že poskytnutie zľavy je jeden zo spôsobov vybavenia reklamácie podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a teda žalobca priznal, že si bol vedomý, že žalobkyňa mieni uplatniť svoje práva, avšak tieto jej nechcel ani priznať, ani sa nimi zaoberať. Vzájomná žaloba nebola založená len na argumente o upretí práva podať reklamáciu a absencie poučenia zo strany predávajúceho, ale aj na porušení ďalších právnych povinností žalobcu, napr. poskytovaní služieb v bežnej kvalite. Odvolací súd síce dospel k záveru, že obrana voči žalobe v časti ochrany osobnosti bola dôvodná a jej kritika oprávnená, ale súčasne tvrdí, že k porušeniu jej práv neposkytnutím služieb v dohodnutej kvalite nedošlo, čím odôvodneniu odvolacieho súdu tak chýba elementárna logika, keďže tieto závery popri sebe neobstoja. Odvolací súd taktiež úplne opomenul argumentáciu o porušení zákazu konať v rozpore s dobrými mravmi, pričom ani súd prvej inštancie na tieto argumenty nereagoval a len skonštatoval, že konanie v rozpore s dobrými mravmi u žalobcu nezistil. Odvolací súd taktiež nevysvetlil, prečo nemožno aplikovať § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa napriek tomu, že sa dovolateľka úspešne bránila voči bezdôvodnej žalobe.

6.1. K výroku o náhrade trov konania dovolateľka uviedla, že tento napáda z dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Záver odvolacieho súdu, že dovolateľke nepatrí ani čiastočná náhrada trov konania považuje dovolateľka za svojvoľný, keďže odporuje základným zásadám spravodlivého procesu a ustálenej rozhodovacej praxi. Uviedla, že na to, aby bolo právo na súdnu ochranu naplnené a ochrana práv spotrebiteľa skutočne efektívna je potrebné, aby spotrebiteľ, ktorý bol bezdôvodne žalovaný v súvislosti s uplatnením svojich práv, mal právo na náhradu všetkej ujmy, ktorá mu v dôsledku takéhoto konania vznikne. Výklad zákona týkajúci sa úspechu v konaní a priznání trov nemožno posudzovať tak formalisticky, aby sa tým uprela samotná podstata tohto práva. Ďalej uviedla, že trovy konania by sa mali posudzovať samostatne vo vzťahu k jednotlivým predmetom aj fázam konania. Ďalej argumentovala tým, že časť vzájomnej žaloby si zo strany žalobcu v postavení žalovaného nevyžadovala žiadne osobitné trovy. Uviedla, že dokazovania v rámci konania súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu sa vykonávali výlučne vo vzťahu k žalobe žalobcu a vyjadrenia k vzájomnej žalobe boli súčasťou vyjadrení k odvolaniu či replike, a preto nemožno uzavrieť, že pomer úspechu a nevyhnutnosť

vynaložiť trovy boli zo strany oboch strán rovnaké. Odvolací súd mal podľa názoru dovolateľky zohľadniť aj slabšie postavenie dovolateľky, ako aj postavenie priemerného spotrebiteľa, ktorému by sa vedenie sporu bez vízie náhrady trov konania a reálneho odškodnenia neoplatilo.

6.2. Vzhľadom na uvedené žiadala, aby dovolací súd v časti výroku o náhrade trov konania a potvrdzujúceho výroku o zamietnutí vzájomnej žaloby zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na opätovné konanie. Zároveň žiadala priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril, pričom mu dovolanie a výzva na vyjadrenie sa k nemu boli riadne doručené dňa 26. novembra 2022.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť.

9. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti určitému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý

proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018 bod 26., 5Cdo/57/2019 bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

15. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

16. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

17. Porušenie práva na spravodlivý (riadny) proces nie je však možné vykladať tak, že by sa dovolateľovi garantoval úspech v konaní, či sa zaručovalo právo na rozhodnutie zodpovedajúce jeho predstavám. Obsahom tohto ústavou a dohovorom zaručeného práva je zaistenie práva na spravodlivé (riadne) súdne konanie, v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Okolnosť, že dovolateľ so závermi či názormi odvolacieho súdu nesúhlasí, nemôže sama osebe založiť dôvodnosť dovolania.

18. Dovolaťka vo vzťahu k zamietnutiu vzájomnej žaloby vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, namietala, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, svojvoľné a chýba mu elementárna logika.

19. Vo vzťahu k argumentácii dovolateľky týkajúcej sa svojvôle v odôvodnení rozsudkov súdov nižších inštancií ohľadom nepreukázania skutočnosti, že reklamáciu žalobca neprijal, resp. že by ju dovolateľka vôbec chcela podať, dovolací súd uvádza, že v rámci dokazovania platí zásada, že kto tvrdí, ten

dokazuje. Inak povedané, účastník musí preukázať to, čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jeho tvrdenie na základ svojho rozhodnutia. Subjekt domáhajúci sa svojho práva musí preukázať skutočnosť, na základe ktorých mu právo patrí. Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takýchto skutočností tvrdí (II. ÚS 38/2015). Dôkazné bremeno ohľadom preukázania skutočností tvrdených vo vzájomnej žalobe (preukázanie podania reklamácie) nepochybne zaťažovalo dovolateľku.

19.1. Odvolací súd v tejto časti svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí vzájomnej žaloby nemožno považovať za svojvoľné a ani nepreskúmateľné. Odvolací súd sa v bode 46. odôvodnenia zaoberal argumentáciou dovolateľky týkajúcou sa presunu dôkazného bremena. Dovolateľke bez právneho dôvodu neuložil žiadnu povinnosť (tak ako tvrdí dovolateľka v dovolaní), keď uviedol, že dovolateľka neuniesla na svoje tvrdenia o porušení jej spotrebiteľských práv dôkazné bremeno a žiadnym relevantným dôkazom ich nepreukázala. Poznamenal, že z toho, že sa sťažovala na omeškanie večere, resp. nesprávny počet pripravených porcií, nie je možné bez ďalšieho vyvodiť, že malo ísť o reklamáciu. Uviedol, že žalovaná nepreukázala, že by reklamáciu podala, že ju chcela podať, ani že by jej v jej podaní bránil žalobca a dodal, že splnenie si dôkaznej povinnosti v súvislosti s tvrdeným porušením jej spotrebiteľských práv musí mať určitú kvalitu a nemožno sa mu vyhnúť len samotným tvrdením, že žalobca jej údajne neumožnil právo uplatniť reklamáciu, ani poukazom na to, že si nedostatky a nekvalitu poskytnutých služieb nefotila a nenatáčala, pretože bola hlavne na dovolenke.

20. Dovolateľka ďalej argumentovala absenciou elementárnej logiky v rozhodnutí odvolacieho súdu, keďže odvolací súd dospel k záveru, že obrana voči žalobe v časti ochrany osobnosti bola dôvodná a kritika dovolateľky oprávnená, ale súčasne tvrdí, že k porušeniu jej práv neposkytnutím služieb v dohodnutej kvalite nedošlo, čím odôvodneniu odvolacieho súdu chýba elementárna logika, keďže tieto závery popri sebe neobstoja. Odôvodnenie zamietnutia žaloby o ochranu osobnosti sa nachádza v bodoch 38. - 41. rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd založil rozhodnutie o žalobe na ochranu osobnosti na tom, že žalovaná v recenzii opísala svoju skúsenosť z pobytu v Chate Slaná voda tak, ako ju vnímala ona a negatívne hodnotila poskytnuté služby, pričom predmetom jej recenzie bola Chata Slaná voda a osobný názor žalovanej na služby poskytnuté jej týmto zariadením vyplývajúci z jej skúsenosti, a nie hodnotenie osoby žalobcu. Uviedol, že žalovaná (dovolateľka) má právo napísať negatívnu recenziu na zariadenie, v ktorom strávila dovolenku, ak nebola s poskytnutými službami spokojná a žalobcu nemožno stotožňovať s jeho zariadením, ktoré prevádzkuje. Odvolací súd zastal názor, že i keď je recenzia expresívna, subjektívne hodnotenie žalovanej (dovolateľky) vychádza zo skutočnej skúsenosti tak ako ju pociťovala.

20.1. Dovolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou dovolateľky, že závery odvolacieho súdu o žalobe na ochranu osobnosti a vzájomnej žalobe popri sebe neobstoja. Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že dovolateľka v konaní o vzájomnej žalobe neuniesla dôkazné bremeno ohľadom jej tvrdení, pričom k zamietnutiu žaloby o ochranu osobnosti došlo z dôvodu, že recenzia nebola spôsobilá zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti žalobcu (nakoľko žalobcu nemožno stotožňovať s recenzovaným zariadením) a žalovaná (dovolateľka) v recenzii subjektívne hodnotila vlastnú skúsenosť so zariadením, na čo má právo. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd dospel k záveru, že kritika dovolateľky bola oprávnená, keďže hodnotila vlastnú skúsenosť so zariadením Chata Slaná voda, avšak neuniesla dôkazné bremeno ohľadom tvrdení obsiahnutých vo vzájomnej žalobe, inými slovami nepreukázala porušenie jej práv. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že skutočnosť, že odvolací súd nevyhovel žalobe o ochranu osobnosti sama o sebe nie je spôsobilá automaticky privodiť dovolateľke úspech v konaní o vzájomnej žalobe, tak ako to dovolateľka naznačila v dovolaní poukazaním na § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. Dovolací súd konštatuje, že závery odvolacieho súdu neodporujú zásadám formálnej logiky a zistenému skutkovému stavu.

21. K dovolacej námietke týkajúcej sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, resp. absencie odôvodnenia vo vzťahu k argumentácii dovolateľky o žalobcovom porušení zákazu konať v rozpore s dobrými mravmi dovolací súd opäť uvádza a taktiež zdôrazňuje, že tak odvolací súd, ako aj prvoinštančný súd ako dôvod pre rozhodnutie o vzájomnej žalobe uviedli nepreukázanie skutočností v

nej tvrdených žiadnym relevantným dôkazom, teda aj nepreukázanie porušenia zákazu konať v rozpore s dobrými mravmi. Dovolací súd taktiež poznamenáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

22. Dovolateľka napadla aj výrok odvolacieho súdu o trovách a to z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a aj § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd s poukazom na § 421 ods. 2 CSP k uvedenému uvádza, že pokiaľ ide o výrok o náhrade trov konania, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP. Keďže výrok o náhrade trov konania je zaradený pod § 357 písm. m) CSP, podľa ktorého odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, v tejto časti nie je dovolanie žalovanej prípustné. Dovolanie je prípustné v tejto časti len podľa § 420 písm. f) CSP.

22.1. Záver odvolacieho súdu, že dovolateľke nepatrí ani čiastočná náhrada trov konania, považuje dovolateľka za svojvoľný. Rozhodnutie o trovách konania odvolací súd odôvodnil v bode 48. svojho rozhodnutia, pričom z daného bodu je zrejmé, že odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zásady úspechu vo veci a § 255 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia je taktiež zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd považoval úspech a neúspech v spore za v zásade rovnaký a teda sú z neho zároveň aj zrejmé dôvody, pre ktoré odvolací súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Odvolací súd dostatočne jasným spôsobom vysvetlil, prečo v predmetnej veci žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Na základe vyššie uvedeného nie je možné výrok o trovách považovať za svojvoľný, tak ako to tvrdí dovolateľka v dovolaní.

23. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z (rozhodných) namietaných skutočností v odvolaní, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o vzájomnej žalobe, z akých dôvodov žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaná sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

24. Z uvedených dôvodov došlo k odmietnutiu dovolania postupom cez ustanovenie § 447 písm. c) a f) CSP.

25. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd postupom podľa ustanovenia § 451 ods. 3 veta druhá CSP.

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.